

## LAKIALOITE 93/2014 vp

### **Laki vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen aukioloajoista annetun lain 3 §:n muuttamisesta**

#### *Eduskunnalle*

Vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen aukioloajoista annetun lain (945/2009) 2 §:n 1 momentin mukaan ammattimaista vähittäiskauppaa tai parturi- ja kampaamoliikettä ei saa harjoittaa kirkollisena juhlapäivänä, vapunpäivänä, äitienpäivänä, isänpäivänä eikä itsenäisyyspäivänä eikä kello 18:n jälkeen uudenvuodenaattona ja vapun aattona eikä kello 12:n jälkeen jouluaattona ja juhannusaattona.

Hallituksen esityksessä HE 84/2009 vp oli aukioloaikojen säättely rajattu koskemaan vain vähittäiskauppaa ja parturi- ja kampaamoliiketoiminnan aukioloajat oli jätetty vapaiksi. Esitys otti huomioon Palvelualojen ammattiliitto PAM ry:n ja Suomen Kaupan Liitto ry:n 19 päivänä marraskuuta 2008 tekemän sopimuksen yhteisistä päälinjoista vähittäiskauppojen aukioloajoiksi sekä lukuisista tähän liittyvistä työehtosopimusmuutoksista. Esityksen taustalla oli toisaalta pyrkimys kauppojen aukioloaikojen selkeyttämiseen ja toisaalta työntekijöiden kokemat suurimmat hankaluudet sunnuntaityöskentelyn osalta. Yhden hengen talouksissa suurimmat hankaluudet liittyivät sosiaalisen elämän ja lapsiperheissä perheen yhteisen ajan järjestämiseen.

Lain eduskuntakäsittelyn aikana tuli ilmi, että sekä hiusalan yrittäjien että työntekijöiden toive oli, että ala säilyisi edelleen aukiolosääntelyn piirissä. Myös työelämä- ja tasa-arvovaliokunta totesi lausunnossaan, että hallituksen esityksessä ehdotettu sääntely saattaa vaikuttaa kieltei-

sesti alan kilpailuasetelmaan, työn säännöllisyyteen ja työturvallisuuteen, ja esitti harkittavaksi, että hiusalan yritykset säilytetään sääntelyn piirissä. Talousvaliokunta piti esitystä perusteltuna ja esitti, että parturi- ja kampaamoliikkeet säilytettäisiin nykyiseen tapaan aukiolosääntelyn piirissä. Tämän perusteella esitystä muutettiin, ja parturi- ja kampaamoliikkeet jäivät aukiolosääntelyn piiriin.

Lain 3 §:ään jätettiin kuitenkin mahdollisuus lääninhallituksille (myöhemmin aluehallintovirastoille) antaa poikkeuslupia partureiden ja kampaamoiden juhlapyhäaukioloista. Aluehallintovirastot taas puolestaan perivät valtion maksuperustelain (150/1992) mukaisesti maksuja aukiololuvista. Maksujen suuruudet vaihtelevat 200 eurosta 600 euroon.

Laista saatujen kokemusten perusteella sen vaikutuksista voidaan tehdä arvioita. Lähtökohta työntekijöiden ja pienyrittäjien työaika suoje- lusta eli ns. pyhäpäivätyön rajoittamisesta on yhtä hyvin perusteltavissa kuin säädöksen voimaan tullessa. Aukiolosääntelyn ja poikkeuslupamenettelyn säilyttämistä voidaan tästä näkökulmasta perustella edelleen. Lain käytännön toimeenpano on kuitenkin omiaan tuomaan kohtuuttomia vaikeuksia ja suoranaisia kilpailuhaittoja pienille parturi- ja kampaamoliikkeille. Maksuperustelain nojalla peritty pienin lupamaksu on pienen kampaamon liikevaihtoon nähden kohtuuttoman suuri: muutaman kalliinkaan kampauksen teko ei tuota liikevaihtoa kuin

enimmillään joitakin satoja euroja, jolloin pienen yrityksen kate jää olemattomaksi.

Lain mukanaan tuomien ongelmien ratkaisemiseksi tulisi maksun perimisestä luopua. Aukiolosäätelyn ja poikkeuslupamenettelyn säilyttäminen vastaisi niihin huoliin, joita hiusalan yrittäjien ja työntekijöiden järjestöt ovat esittäneet. Harkinta siis säilyisi, mutta maksu poistuisi. Maksun poistaminen toisi pienyrittäjät kilpailullisesti samaan asemaan kuin suurliikkeet, joiden toimintaa peritty maksu ei ole rajoittanut.

Lainmuutos tehtäisiin lisäämällä aukiololain (945/2009) 3 §:ään uusi 3 momentti, jossa todet-

taisiin lupien maksuttomuus. Maksuperustelain (150/1992) 2 §:n mukaan, jos muulla lailla tai laissa olevan valtuutuksen nojalla annetaan tästä laista poikkeavia säännöksiä, noudatetaan niitä tämän lain sijasta. Näin ollen aukiololaki erityislakina syrjäyttäisi maksuperustelain eikä maksua perittäisi. Muutoksella ei olisi merkittäviä valtiontaloudellisia vaikutuksia.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

*että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:*

## Laki

### **vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen aukioloajoista annetun lain 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*lisätään* vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen aukioloajoista annetun lain (945/2009) 3 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1597/2009, uusi 3 momentti seuraavasti:

3 §

*Poikkeusluvut*

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2015.

\_\_\_\_\_  
Luvasta ei peritä maksua.

Helsingissä 11 päivänä marraskuuta 2014

Tytti Tuppurainen /sd